

[Indenrigsministeren]

foreningsmæssige, seksuelle og straffbare forhold, helbredsforhold, væsentlige sociale problemer, misbrug af nydelsesmidler og lign.

Efter forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 1, må videregivelse af oplysninger ske, når den, oplysningerne angår, har givet samtykke.

Efter forvaltningsloven § 28, stk. 2, nr. 3, kan videregivelse af oplysninger ske uden samtykke, når videregivelsen sker af hensyn til varetagelse af offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundes hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, som oplysningerne angår. Her er det væsentligt for mig at fremhæve, at sessionen til brug for behandlingen af, om en værnepligtig er egnet, har behov for oplysninger om helbredsforhold, og sessionen har til behandling af sager om udelukkelse fra værnepligtstjeneste på grund af straf brug for oplysninger om straffbare forhold og i visse tilfælde andre personoplysninger om rent private forhold. Disse oplysninger kan uden samtykke indhentes med hjemmel i forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 3, og jeg vil gerne gøre opmærksom på, at bestemmelsen i lovforslagets § 1, nr. 6, alene er en præcisering af den gældende retstilstand.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 120:

Forslag til lov om ændring af dyreværnsloven.
Af justitsministeren (Engell).
(Fremsat 4/12 92).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Karen Jespersen (S):**

Socialdemokratiet kan ikke uden videre tilslutte sig lovforslaget i den udformning, det har fået.

Den aktuelle anledning til lovforslaget er to eller rettere sagt tre EF-direktiver, der skal indarbejdes i dansk lovgivning. Det skal de, og det har vi selvfølgelig ingen indvendinger imod, men vi er ikke helt tilfredse med den måde, det her bliver gjort på.

Der er tre punkter, vi gerne vil se nærmere på under udvalgsarbejdet. Det første punkt er den generelle bemyndigelse, justitsministeren beder om, en generel bemyndigelse til administrativt at indarbejde de direktiver, der for fremtiden vil komme på dette område. Vi synes, det er en meget vidtgående blankocheckbemyndigelse at give på et område, der kan være brug for at følge lidt tættere.

Det andet punkt, vi vil se nærmere på i udvalget, er, om det er forsvarligt at give privatpraktiserende dyrlæger ret til at udøve kontrol uden retskendelse.

Endelig som det tredje punkt: Skal sagkyndige fra EF-Kommissionen også have adgang til at udøve denne kontrol uden retskendelse og vel at mærke uden at være ledsaget af danske embedsmænd? Så vidt jeg er informeret, er det ikke hidtil sket.

Vi synes, det er helt i orden, at man laver en forsvarlig og streng kontrol med EF-ordninger, og det skal også være sådan, at folk fra EF-Kommissionen skal kunne komme på uanmeldt besøg. Men det har altså hidtil været praksis, at man har været ledsaget af danske embedsmænd. Hvis man skal lave om på den praksis, skal det ikke ske i en bisætning til en ændring af dyreværnsloven og uden en overordnet diskussion.

Endelig vil jeg gerne komme med en kritisk bemærkning i anledning af, at dette lovforslag først kommer nu. Anledningen er et direktiv, der blev vedtaget i 1991, og som træder i kraft den 1. januar 1993. Der har altså været 1 år til at fremsætte dette lovforslag, og så kommer det nogle få dage, inden det skal træde i kraft. Vi kan altså ikke se, at det har været nødvendigt at give os så kort en frist til at behandle lovforslaget.

Inge Dahl-Sørensen (V):

I Danmark betragter vi os som førende, når

[Inge Dahl-Sørensen]

det gælder regler for dyrebeskyttelse. Sådan skal det fortsat være. Derfor skal vi naturligvis også følge de regler, der kommer om fælles krav til dyrebeskyttelse på EF-plan.

Det er et stort ansvar at passe og have opsyn med de store dyrehold, der findes i landbruget i dag. Dette ansvar mener jeg at de danske landmænd lever op til, og derfor er det ikke udtryk for mistillid til dem, at vi nu bemyndiger justitsministeren til at fastsætte regler om at leve op til EF-direktiverne på dette område.

Til gengæld kunne vi godt ønske os en større sikkerhed for, at landmænd i alle EF-lande lever op til det samme ansvar for dyrenes velfærd. Det ønsker vi både af hensyn til dyrenes velfærd og af hensyn til rimelige konkurrencevilkår for landmænd og andre, der har med dyr at gøre. Vi ønsker ikke, at der skal konkurreres på bekostning af dyrs velfærd.

Jeg skal på vegne af både De Konservative og Venstre tilslutte mig lovforslaget.

Ebba Strange (SF):

Ja, det er vel så som så med, at vi altid er førende, når det gælder dyrevelfærd, fru Inge Dahl-Sørensen. Da vi i sin tid gennemførte dyreværnsloven uden Socialdemokratiets og SF's stemmer, var det bl.a., fordi flertallet i det danske Folketing ikke ville være med til at fastsætte strengere krav for husdyrhold. Det viste sig i løbet af sommeren sidste år, efter at dyreværnsloven var gennemført, at der blev problemer med eksporten af det danske svinekød til England, fordi England havde bedre vilkår at holde grise under og derfor stillede skrappe krav til det grisekød, de skulle importere. Så det har vel sine begrænsninger, det, fru Inge Dahl-Sørensen siger.

Derfor må vi sige: O.k., nu kommer disse direktiver fra EF bl.a. om beskyttelse af kalve og svin og regler for transport af dyr. Og det var jo det, dyreværnsloven endte med, da man gennemførte den, at ministeren, flertallet – bl.a. på grund af de store organisationers pres – sagde: O.k., vi vil ikke gå med til skrappe krav, før der bliver stillet krav fra EF. Så skal vi nok gøre det. Og hvis der så nu kommer nogle krav fra EF, synes jeg, det er vigtigt, at vi efterkommer dem.

Sådan som det ligger med de tre direktiver, det foreløbig drejer sig om, har vi ikke nogen problemer i SF. Men principielt har vi de sam-

me problemer, som fru Karen Jespersen gav udtryk for, nemlig at én ting er at sige: O.k., de er gode nok, dem vil vi gerne tilslutte os. Men den dér blankocheck – vi ved jo ikke rigtig, hvad det kan medføre i fremtiden, så den er vi altså også skeptiske over for.

Så er der også det, at jeg har indtryk af, at hvis dette her skal træde i kraft 1. januar, skulle det måske oven i købet helst være færdigbehandlet inden jul, og det synes jeg nok kan blive lidt svært, for vi bliver nødt til at have opklaret nogle spørgsmål, også om den nye § 24 a. Selvfølgelig skal det kontrolleres, at man ude omkring i virksomhederne og på ejendommene lever op til de krav, der stilles dels af de danske myndigheder, dels af EF-myndighederne.

Det er i orden, at det er Veterinærdirektoratet, der har ansvaret for denne kontrol. Men jeg har – igen ligesom fru Karen Jespersen – et spørgsmål vedrørende disse EF-kontrollanter. Det er vistnok ikke almindeligt, jeg kender i hvert fald ikke til det på andre områder, og jeg vil i hvert fald gerne i første omgang spørge, om det er almindeligt, at EF-kontrollanter går rundt uden dommerkendelser, og uden at der er danske veterinærmyndigheder med.

Så med de to bemærkninger vil jeg sige: Konstruktiv medvirken til forslaget, men altså nogle problemer, vi skal have klaret, inden vi siger blankt ja.

Tom Behnke (FP):

Lovforslaget lyder smukt. Der er jo ikke nogen, der har noget imod, at dyrene har det godt, og der skal selvfølgelig også være nogen til at kontrollere, at dyrene har det godt. Lovforslagets første punkt lyder ligeledes flot, og jeg kan fuldt ud tilslutte mig, at der er nogle fælles spilleregler for god behandling af vores dyr, specielt også af konkurrencemæssige hensyn.

Men så hører enigheden også op, for de følgende punkter er en grov udhuling af vore grundlovsbestemmelser om den private ejendomsret og boligens ukrænkelighed. Ifølge samme grundlov er det ganske vist muligt ved lov at snige sig udenom, men det er et spørgsmål, om ikke vi er nået så langt ud, at man diskuterer rimelighed og retfærdighed og retssikkerhed.

[Tom Behnke]

Vi har i retsplejeloven en række bestemmelser om politiets beføjelse til at foretage ransagninger. Selv når der er tale om en masseorder, der næsten gribes på fersk gerning, er der en række bestemmelser, som politiet skal iagttage, før de trænger ind på vedkommendes bopæl. Modsat er der ifølge dette lovforslag, når der er tale om en flok miljøfanatikere og såkaldte dyrevenner, pludselig ingen grænser for, hvor, hvornår og hvordan man må trænge ind hos sagesløse landmænd.

Lad mig i den forbindelse nævne, at vi jo f.eks. også har noget, der hedder SPF-svin; der er noget med smitterisiko, smittefare osv. Hvordan vil man undgå det, hvis disse embedsmænd kan vandre rundt i det danske lanaskab, som det passer dem? Disse to regelsæt står i skærende kontrast til hinanden, det må vel selv justitsministeren kunne se. Hvis der overhovedet skal være den adgang til at gå ind på en ejendom eller kontrollere et køretøj eller dokumenter, må mindstekravet være, at der opstilles en række betingelser svarende til de betingelser, der gælder ved ransagning, jf. retsplejelovens kapitel 73, lige med undtagelse af fængselsrammerne naturligvis.

Det må således være et minimum, at man stiller følgende betingelser: At der er en påviselig grund til at antage, at der foregår noget ulovligt, at der er en øjensynlig fare, og at øjemedet med ransagning vil forspildes, hvis en retskendelse skal afventes. Desuden må det være en betingelse, at der foreligger samtykke fra indehaveren eller bestyreren af ejendommen eller føreren af køretøjet, eller at der i tilfælde af nægtelse af samtykke tilkaldes to vidner, og at sagen så efterfølgende forelægges en dommer inden 24 timer. Det er de regler, der gælder, og det er de krav, der stilles til ransagning, når man er ude efter selv den farligste forbryder i dette land. Det er rimeligt, at man i hvert fald stiller de krav, og at disse skal være opfyldt, når forskellige såkaldte dyrevenner trænger ind på den private ejendom.

I bemærkningerne til lovforslaget står der endda, at det ikke på nuværende tidspunkt er muligt eksakt at bedømme alle virkningerne af direktiverne, idet kravene til kontrol ikke er fastlagt. Det er altså med andre ord en blankocheck, vi udsteder til justitsministeren og til EF til, at disse embedsmænd uhindret og frit kan genere erhvervsdrivende lige så groft, de

overhovedet har lyst til, og uden nogen begrænsninger.

Fremskridtspartiet kan under ingen omstændigheder acceptere en så grov indgriben i den personlige frihed. Lad mig i den forbindelse erindre om, at en hr. George Orwell skrev bogen »1984«. Han fik ret, det var bare 10 år for tidligt. Et passende citat fra bogen kunne være »Big brother is watching you«, eller sagt på dansk: »Store Engell kontrollerer alt og alle«.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Kristeligt Folkeparti er som altid meget positivt optaget af dyrs velfærd, også af, at de får den rigtige behandling under transport, og at de får den rigtige pleje. Derfor er vi enige i intentionerne i dette lovforslag.

Men jeg behøver ikke at gentage alt det, der er sagt i dag. Jeg har det faktisk som hr. Tom Behnke og de øvrige ordførere. Jeg studsede også, læste det 2-3 gange og tænkte: Kan det passe? Kan man bare lige gå ind, hvis man har en formodning eller anelse om, at et krav ikke er opfyldt? Hvis man er sur på en eller anden, kan man så bare sige: Nu kommer jeg? Hvor er retssikkerheden? Hvor er garantierne henhentet? For de må da selvfølgelig være der, før man kan vedtage dette.

Så tænker jeg også på fremtiden. Der ligger jo ikke noget besluttet betænkeligt i det foreliggende forslag. Men hvis det bliver sådan, at ministeren fremover bare kan lade alle direktiverne gå igennem, selv om de indebærer noget, der er ringere end det, vi har, eller noget, vi egentlig godt kunne tænke os anderledes, så synes jeg heller ikke om de bemyndigelser, der ligger i lovforslaget.

Så jeg håber, at vi under udvalgsarbejdet kan få tid til at se på disse ting og sikre os, at ingen skal føle sig retsløse og forfulgte, fordi vi vedtager en lov, vi ikke har gennemtænkt.

Justitsministeren (Engell):

Jeg vil gerne starte med at takke ordførerne. Der blev ikke uventet stillet en række spørgsmål, som jeg gerne her vil søge at svare på, i hvert fald en del af dem, og de øvrige vil jeg være indstillet på at vi hurtigt kan få afklaret i det videre udvalgsarbejde.

Fru Karen Jespersen spurgte, hvorfor lovforslaget var kommet på så sent et tidspunkt,

[Justitsministeren]

hvorfor vi ikke på et tidligere tidspunkt havde fremsat det, så vi havde haft bedre tid til færdigbehandlingen af det.

Svaret er i og for sig det, at man under de forhandlinger, der har hidtil været ført, havde forventet, at en række af de bestemmelser, der skulle regulere dyrenes velfærd på dette område, ville blive udmøntet i forordninger fra EF og dermed igennem bestemmelser, der havde en umiddelbar retsvirkning i Danmark.

Det har imidlertid vist sig, som jeg også skriver lidt om i bemærkningerne til lovforslaget, at ikke alene de konkrete direktivforslag, men også kommende bestemmelser på området må forudses at blive udmøntet i direktivform. Det er det, der er baggrunden for, at lovforslaget kommer på nuværende tidspunkt, fordi det så kræver et egentligt lovgivningsinitiativ. Det er det, der også giver anledning til, at sagen er lidt presserende.

Fru Karen Jespersen stillede et spørgsmål – andre, fru Ebba Strange, fru Inger Stilling Pedersen og hr. Tom Behnke, var også inde på det – om den generelle bemyndigelse, der ligger i forslaget. Hertil vil jeg svare, også som tilhørende et parti, der gennem årene altid har været lidt på vagt, når der var for mange bemyndigelser til ministrene, at jeg kan godt forstå, at man stiller det spørgsmål. Men jeg synes, man skal se det i lyset af, at vi i de kommende år må forudse, at der vil komme rigtig mange EF-direktiver på dette område under den samme paraply, nemlig dyrevelfærd. Derfor, frem for at man vælger en arbejds metode, hvor vi hver eneste gang skal udarbejde lovforslag og igennem tre behandlinger, har vi skønnet, også henset til Folketingets arbejde, at dette var en langt mere hensigtsmæssig arbejdsform.

Så vil jeg gerne understrege – det er også et svar til fru Inger Stilling Pedersen – at det ændrer jo ikke på, at de procedurer, der gælder i forbindelse med udformningen og vedtagelsen af EF-direktiver, bliver fastholdt i den forstand, at den nationale komité, altså alle de interesseorganisationer, myndighedsrepræsentanter osv., der drøfter og behandler udformningen af direktiver, fortsat vil arbejde, ligesom det også er en forudsætning, som der også peges på i lovforslaget, at Folketingets Markedsudvalg skal inddrages. Så derved mener jeg, at man har tilgodeset de hensyn, som bl.a.

fru Inger Stilling Pedersen, fru Karen Jespersen og andre var inde på.

Fru Karen Jespersen pegede også på spørgsmålet om dyrlægerne, de privatpraktiserende dyrlæger. Vi ved ikke, om det viser sig at være nødvendigt. Det skal jo bl.a. ses i lyset af, at Veterinærdirektoratet ikke på nuværende tidspunkt har mulighed for helt præcist at sige, hvilket arbejde der vil blive forbundet med udmøntningen af de direktiver, som vi forventer på området. Derfor er der altså denne adgang, som jeg mener er ubetænkelig også i den forstand, at vi jo har et højt niveau blandt danske dyrlæger; vi taler om folk, der har en autorisation.

Det tredje, fru Karen Jespersen var inde på, og som også andre pegede på, var dette med EF-myndighedernes mulighed for at kunne kontrollere.

Så vidt jeg ved, er der ikke i dag i EF-institutionerne nogen konkrete planer om at anvende denne adgang. Men som jeg også peger på i lovforslagets bemærkninger, så er det sådan, at hjemmelen er indført for at tage højde for, at retsudviklingen i EF må føre til en fortolkning, hvorefter Fællesskabets sagkyndige skal have adgang til at foretage kontrol uden ledsagelse af danske embedsmænd. Vi kan sige, at vi herved altså har taget højde for en udvikling, som muligvis kan komme.

Jeg synes, man skal se det i det lys, at vi her ikke taler om en ordning, som sigter på at genere nogen, men som har det sigte at være med til at sikre, at dyrevelfærden ikke bare er optimal i Danmark, men også i andre lande, med andre ord at sikre en uvildig, uafhængig instans' sigen god for, at vi også kan være sikre på, at man også i andre lande lever op til de krav, vi stiller her i Danmark. Danske myndigheder har jo ingen mulighed for at kontrollere, hvordan man opfylder disse krav f.eks. i Italien, i Grækenland eller i andre – tilfældigt nævnte – lande, men det har man til gengæld igennem sådanne Fællesskabskontrolforanstaltninger.

Det er altså i det lys, forslaget skal ses, men jeg kan godt forstå, at fru Karen Jespersen rejser spørgsmålet, og det er også et svar til fru Ebba Strange. Jeg har ingen konkret viden – men jeg vil selvfølgelig gerne grave lidt i spørgsmålet – om, at vi på andre områder kender et sådant tiltag. Derfor synes jeg, det er na-

[Justitsministeren]

turligt, at det bliver analyseret grundigere, og at jeg får lejlighed til at besvare de spørgsmål, der måtte være forbundet hermed, i forbindelse med Retsudvalgets behandling af forslaget.

Jeg er meget enig i det, fru Inge Dahl-Sørensen sagde om, at det er vigtigt, at vi ikke konkurrerer på dyrenes velfærd i Europa, og det er også i det lys, det skal ses, nemlig som en Fællesskabsregulering.

Fru Ebba Strange havde åbenbart lidt af melodien fra det nationale kompromis i ørerne, da hun indtog talerstolen, idet fru Ebba Strange sagde, at hvis der kommer krav fra EF, er det vigtigt, at de bliver gennemført – det har jeg skrevet ordret ned – og det synspunkt kan jeg selvfølgelig være helt enig i. Så vil jeg blot gentage, at det jo altså ikke er sådan, at man med dette forslag sætter vores nationale procedure ud af spillet, hverken i forhold til Markedsudvalget eller i forhold til det forberedende arbejde, der pågår i forbindelse med udarbejdelsen af direktivforslag og direktiver.

Hr. Tom Behnke gjorde en række retssikkerhedsmæssige betragtninger, som fru Inger Stilling Pedersen fulgte op. Jeg vil for en ordens skyld sige, at selve den institution, der vedrører kontrol uden retskendelser, jo altså allerede kendes. Uden at jeg med sikkerhed vil sige, hvilket omfang vi taler om, vil jeg tro, at vi taler om et sted mellem 20 og 60-70 forskellige love, hvor der er en sådan adgang. Jeg vil tro, at det er det niveau; det er i hvert fald i et betydeligt omfang, og vi kender det på mange andre områder. Det skal jo ses i lyset af, at formålet med kontrollen netop er at sikre en effektiv beskyttelse af dyrenes velfærd, hvor det at tilvejebringe en retskendelse forud for hver kontrol ikke vil forekomme at være en hensigtsmæssig løsning. Det findes i mange andre sammenhænge, og det har normalt ikke givet anledning til problemer.

Fru Inger Stilling Pedersen var inde på nogle af de samme spørgsmål. Jeg mener, at der med den udformning, forslaget har, er tale om en god balance og en god afvejning, og jeg mener ikke, at forslaget kan give anledning til de retssikkerhedsmæssige betragtninger, som flere var inde på.

For så vidt angår tidsfaktoren, er det rigtigt, som fru Ebba Strange nævnte, at det er under en ret stram tidsplan, der arbejdes her. Jeg kan i hvert fald for mit eget vedkommende kun si-

ge, at såfremt det måtte være muligt for Retsudvalget at afslutte behandlingen af forslaget med de spørgsmål og svar, det vil kræve, skal det ikke skorte på vilje fra min side. Jeg synes, det kunne være vigtigt og rigtigt, at vi prøvede at gøre arbejdet færdigt. Det vil jeg for min del i hvert fald gerne bidrage til.

(Kort bemærkning).

Karen Jespersen (S):

Jeg var meget glad for – i hvert fald for mit eget vedkommende – at ministeren skelnede imellem de indvendinger, jeg havde, og de indvendinger, Hr. Tom Behnke havde. Jeg er meget enig i det svar, som hr. Tom Behnke fik, altså at det er en alt for omfattende afvisning at sige, at man slet ikke vil tillade kontrol uden retskendelse, for ved at fraskrive sig muligheden for at komme på uanmeldte besøg og undersøge, hvordan forholdene faktisk er, synes jeg, man svigter dyrenes retssikkerhed, og dyrenes retssikkerhed er faktisk ikke for god i forvejen, så det er ikke dér, min kritik ligger.

Hvad angår den generelle bemyndigelse, synes jeg egentlig, at denne debat i sig selv er et meget godt eksempel på, at det kan være et problem at give sådan en blankocheck, og jeg synes ikke, det er noget godt argument kun at tale om, at der kommer mange direktiver. Det afgørende må være, hvor indgribende og hvor vigtige de direktiver er, i hvilket omfang det er minimumsdirektiver, hvor komplicerede de er at indarbejde, og hvilke muligheder vi har for at bygge oven på dem. Og når man så ved, hvor meget den danske befolkning er optaget af spørgsmål om landbrug og landbrugsdyrs velfærd, synes jeg også, at det kunne være en vanskelig situation og måske en ubehagelig oplevelse, at man gang på gang blev konfronteret med spørgsmål fra befolkningen som: Hvad er det nu, der er sket? Hvorfor har I lavet det? og man så måtte svare: Ja, det ved jeg ikke en pind om, for det er et rent mellemværende mellem ministeren og EF. Det tror jeg sådan set ikke ville styrke befolkningens opbakning til EF, og den har vi jo faktisk brug for i øjeblikket. Så på det punkt er jeg i hvert fald ikke blevet overbevist om, at det er en god idé at give en generel bemyndigelse.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg vil indledningsvis bede ministeren oplyse, hvor mange landmænd der er repræsenteret i den baggrundsgruppe, der skal være med til at se på direktiver og gennemgå tingene.

Ministeren var inde på, at dette her ikke gennemføres for at genere nogen, og jeg vil derfor gerne igen stille spørgsmålet: Hvad med f.eks. SPF-svinene? Hvad vil der ske, når embedsmændene kommer trampende ind på virksomheden og dyrene efterfølgende dør på grund af smitte af det ene eller det andet? Hvad så?

Det, man gør med dette her, er, at man fejrer benene væk under grundloven med nogle følelsesmæssige bemærkninger om husdyrhold, om dyrenes velfærd. Det er faktisk det, man gør, og det er derfor, jeg har afvist det så kraftigt, som jeg har gjort.

Dernæst siger ministeren, at man kender andre områder, hvor man ikke behøver en retskendelse. Ja, det er da korrekt, og det har vi også taget meget stærkt afstand fra. Men dette, at et flertal herinde i Folketinget har gennemført en sådan lovgivning uden om Fremskridtspartiet, er ikke ensbetydende med, at vi efterfølgende vil acceptere det på andre områder – det vil vi ikke. Det er efter vores opfattelse ikke nogen begrundelse i sig selv, at man har lavet en forkert lovgivning.

Vi har i hvert fald tænkt os at sætte hælene i alle de steder, hvor vi finder det er nødvendigt, og det finder vi så sandelig at det er på nuværende tidspunkt, for det er en blankocheck, som jeg var inde på.

Fru Karen Jespersen var meget glad for, at ministeren skelnede mellem hendes og mit indlæg og vores afvisninger, fordi den afvisning, jeg kom med, var alt for omfattende. Der blev sagt, at vi også skal tænke på dyrenes retssikkerhed. Det er, som om man tillægger dyrene menneskelige egenskaber. Det er der også en person der har gjort, og han hedder Walt Disney, men det er altså i tegnefilm, sådan noget foregår. I virkelighedens verden er dyr noget for sig og mennesker noget andet. Og man kan ikke tillægge dyr menneskelige egenskaber, og det vil heller ikke være muligt at tillægge dyr en retssikkerhed. Hvad betyder det? Prøv at tænke lidt på, hvad det betyder, at man giver dyr en retssikkerhed. Hvad betyder det? Det er helt vanvittigt.

Naturligvis skal uanmeldte besøg være mulige, men det er de også, hvis man følger de regler, der er i retsplejeloven om ransagning.

(Kort bemærkning).

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Hvilke egenskaber man skal tillægge dyr, kan man diskutere, men ét kendetegner i hvert fald et godt samfund, og det er, at man behandler dyr ordentligt og med respekt, uanset hvad man ellers mener om dem.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det ikke er muligt at vedtage det, som man skal vedtage, for at det kan træde i kraft, og om man behøver allerede nu at gå de skridt videre, som ministeren lægger op til, fordi man forventer, at det kommer.

Jeg har ikke noget imod kontrol, jeg ønsker bare, at man sikrer, at kontrollen foregår efter de retningslinjer, der er, og i den forbindelse vil jeg gerne spørge, hvad man skal gøre, hvis der nu kommer en italiener ud på en gård og spørger om et eller andet. Hvordan skal den landmand så kunne forstå, hvad det er, han siger? Er det utænkeligt at kræve, at der skal en landsmand med? Fordi EF vil kontrollere i Italien, hvordan de behandler deres dyr, sker der vel ikke noget, fordi der var en italiener med derud? Ikke efter min mening i hvert fald.

Vi vil gerne være med til at drøfte det i udvalget, og vi vil også gerne være med til at få det igennem, der kan vedtages, hurtigt. Men jeg synes, det er meget væsentligt, at vi får tid til at sikre, at det, det ikke er nødvendigt at få vedtaget nu, også formelt er i orden.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Hvis ministeren får tid til at læse fortrykket, vil han kunne se, at det, jeg sagde, var: Når der kommer nogle krav fra EF, som giver en bedre sikring end den, vi kunne få igennem i dyreværnsloven i sin tid, er det klart, at de skal gennemføres. Så det er ikke alt, der kommer fra EF, jeg synes skal gennemføres hurtigt. Det er jeg ret sikker på at jeg sagde.

Det slog mig også lidt, at begrundelsen for, at ministeren gerne ville have denne bemyndigelse, var, at der kommer mange direktiver. Den bemyndigelse, ministeren fik i forbindelse med dyreværnsloven, var helt begrænset til op-

[Ebba Strange]

holdsarealer, opholdsrum og inventar. Det var det, ministeren fik bemyndigelse til dengang, og det beroliger ikke mig så forfærdelig meget, at proceduren er via interesseorganisationerne. Det, der skal til for at berolige mig, er, at det er via Markedsudvalget. Alligevel er jeg ikke helt sikker på, at jeg er beroliget af det, men det er jo dér, vi i givet fald ville have den parlamentariske kontrol, idet det så var Markedsudvalget, som måtte sige ja eller nej, og det må vi så overveje, inden vi gør forslaget færdigt.

Hvad angår kontrollen, svang jeg mig heller ikke op til de højder, som hr. Tom Behnke gjorde. Det er ikke så vigtigt. Jeg taler godt nok ikke om retssikkerhed for dyr, men jeg taler om dyrevelfærd, og hvis man virkelig vil kontrollere, om dyrene bliver behandlet sådan, at de har det godt, kan det være nødvendigt med uanmeldte besøg. Det mener jeg vi skal se i øjnene, og det vil jeg gerne acceptere.

Mit problem har været, at man bemyndiger EF-Kommissionens repræsentanter til det – ikke så meget, fordi de taler italiensk, som fordi det kan komme til at virke fremmed og ubehageligt – og jeg ville i hvert fald have det bedre, hvis der var en repræsentant for det danske veterinærdirektorat med ved samme lejlighed.

Men lad os nu vende tilbage til det. Jeg kan jo også forstå, det ligger langt ude i fremtiden. Min sidste bemærkning i denne debat – vi må eventuelt spørge videre i Retsudvalget – skal være det spørgsmål til ministeren, om det nu også er nødvendigt at gå så langt ud i fremtiden, som jeg efter det, ministeren har svaret, synes vi gør. Kan vi ikke vedtage noget nu, som rækker lidt kortere, og som vi kan overskue, og så vende tilbage til det? For det løber vel ingen steder, selv om vi kun vedtager en del af det.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg vil gerne præcisere, at vi slet ikke er uenige om, at dyrene skal have det godt. Vi er heller ikke uenige om, at det skal være muligt at aflægge uanmeldte besøg. Selvfølgelig skal det være en mulighed, at man kan komme ud uden forudgående at have fortalt den enkelte landmand om, at man kommer. Men det vil også efter de regler, jeg remsede op her, være muligt at aflægge uanmeldte besøg. Jeg sagde bl.a. – og det er taget direkte ud af retsplejelo-

vens kap. 73, hvor en en af mulighederne for at undlade at få en retskendelse, inden man ransager, er, »at der er øjensynlig fare for, at øjemedet med ransagningen ville forspildes, hvis retskendelse skal afventes.« Dér har man altså muligheden for at lave et uanmeldt besøg, samtidig med at vi bevarer en vis retssikkerhed på dette område. Det er det eneste, jeg beder om.

Justitsministeren (Engell):

Fru Karen Jespersen beskæftigede sig med det, jeg indledte med at sige i sidste runde, nemlig at man måtte forudse, at der kom en række direktiver på dette område. Det er også det, vi forudser, og det tager jeg som en given ting at fru Karen Jespersen ikke er utilfreds med, for i forbindelse med vedtagelsen af dyreværnsloven drøftede vi grundigt, at vi skulle arbejde ihærdigt for at få en række EF-bestemmelser bygget op, som kunne være med til at sikre, at niveauet var på det samme høje stade alle steder i EF-området.

Jeg mener, at der med den procedure, som der lægges op til i forslaget, er sikret de relevante instanser, hvad enten det er myndigheder eller interesseorganisationer – og jeg kan fortælle hr. Tom Behnke, at arbejde, der foregår i den nationale komité, også omfatter landbrugets organisationer og dyreværnsorganisationerne. Det er altså ikke kun myndighedsrepræsentanter, landbrugsorganisationer eller dyreværnsforeninger; det er alle, som har et ansvar og en interesse for dette område, på samme måde som det er naturligt, at det er Markedsudvalget her i Folketinget, der jo er det centrale organ i forbindelse med behandlingen af direktivforslag, der har den centrale rolle. Dette forhindrer jo ikke, at Folketingets Retsudvalg, som man kan sige er fagudvalget for dyreværnsloven, på tilsvarende måde som Markedsudvalget bliver orienteret i disse sager. Det vil jeg da gerne bidrage til.

Hr. Tom Behnke stillede spørgsmålet, om landbruget var repræsenteret i den nationale komité, og dertil kan jeg svare, at landbrugets organisationer er med i disse drøftelser.

Hr. Tom Behnke rejste også spørgsmålet, hvordan man skulle forholde sig dér, hvor der kan være særlige veterinære, sundhedsmæssige eller sikkerhedsmæssige forhold, der gør, at kontrollen skal udøves under hensyntagen til

[Justitsministeren]

en række forskellige forholdsregler. Nu er jeg ikke ekspert på dette område, men det forekommer mig at være indlysende, at kontrollen i f.eks. en grisesti eller en stald, hvor der stilles særlige krav til desinfektion osv., selvfølgelig også skal efterleve det.

I øvrigt vil jeg ikke kaste mig ind i diskussionen om dyrenes velfærd – det var den debat, vi havde i sin tid, da vi ændrede dyreværnsloven – men nøjes med at konstatere, at hr. Tom Behnke i hvert fald overhovedet ikke har forstået, hvad der er sigtet med dyreværnsloven. Og så skal jeg ikke sige mere om det.

Fru Inger Stilling Pedersen stillede det meget interessante spørgsmål, hvad der ville ske, hvis en italiensk kontrollør kom ud til en dansk gård og italieneren kun talte italiensk og landmanden kun talte dansk. Den situation forudser jeg ikke vil opstå. Nu er der jo ikke noget til hinder for, at EF-Kommissionens eksperter på dette område eksempelvis kunne være danskere, men den grundlæggende tanke er, at vi har de nationale kontrolmyndigheder – i Danmark Veterinærdirektoratet – men det er også vigtigt, at man sikrer, at der overalt i Europa foregår en kontrol, som, så vidt det overhovedet er muligt, er ensartet, har udgangspunkt i de samme hensyn. Og det er med det som baggrund, at man også kan forestille sig – idet jeg må minde om, at det ikke er aktuelt i dag eller i morgen – at også EF-Kommissionen vil gå ind og foretage en sådan kontrol for at sikre, at veterinærkontrollen i de enkelte EF-lande har det samme høje niveau som det, vi kender i Danmark i dag.

Det var sådan set også et svar til fru Ebba Strange, der var inde på det med Kommissionen. Jeg mener som sagt, at vi, hvis vi mener det alvorligt – og det gør det store flertal her i Folketinget jo – også må have denne kontrolmulighed, og jeg forstår som sagt ikke den for-

skrækkelse, som hr. Tom Behnke giver udtryk for. Jeg mener, at selve det institut, der findes her, og som som sagt går igen i mange forskellige former for lovgivning, i det store og hele fungerer hensigtsmæssigt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændring i følgende udvalg:

Udvalget vedr. Grønlandslove (8/12 92):

Udtræder: Pernille Frahm (SF)

Ny stedf.: Lilli Gyldenkilde (SF)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 10. december 1992, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 15.20